2026/261

2.2.2026.

UREDBA (EU) 2026/261 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 26. siječnja 2026.

o postupnom ukidanju uvoza ruskog prirodnog plina i pripremi postupnog ukidanja uvoza ruske nafte, poboljšanju praćenja potencijalne energetske ovisnosti i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1938

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2. i članak 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora [1],

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom [2],

budući da:

(1) Nezakonita potpuna invazija Ruske Federacije na Ukrajinu u veljači 2022. pokazala je da su posljedice postojeće ovisnosti o ruskom prirodnom plinu za tržišta i sigurnost vrlo teške. Zato su se čelnici država ili vlada u Izjavi iz Versaillesa od 11. ožujka 2022. složili da će postupno smanjivati i u konačnici u potpunosti ukloniti ovisnost o ruskoj energiji. U svojoj Komunikaciji o planu REPowerEU od 8. ožujka 2022. naslovljenoj „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju” i u Komunikaciji od 18. svibnja 2022. o planu REPowerEU Komisija je predložila konkretne mjere za potpunu diversifikaciju kojom se udaljuje od uvoza energije iz Rusije na siguran, isplativ i održiv način. Otad je postignut znatan napredak u diversifikaciji opskrbe plinom kojom se udaljuje od Ruske Federacije. S obzirom na to da su preostale količine ruskog prirodnog plina koje ulaze u Uniju i dalje znatne, u svojoj Komunikaciji od 6. svibnja 2025. o planu za okončanje uvoza ruske energije („plan za provedbu plana REPowerEU”) Komisija je najavila zakonodavni prijedlog za potpuno ukidanje uvoza ruskog plina i poboljšanje postojećeg okvira za rješavanje pitanja energetske ovisnosti. Kako bi se osigurale energetska sigurnost i otpornost Unije, hitno je i strateški potrebno riješiti pitanje cjelokupne preostale energetske ovisnosti spomenute u planu za provedbu plana REPowerEU.

(2) Brojni primjeri nenajavljenih i neopravdanih smanjenja i prekida opskrbe već prije potpune invazije na Ukrajinu, kao i činjenica da se Ruska Federacija otad koristi energijom kao oružjem, ukazuju na to da je Ruska Federacija sustavno iskorištavala postojeću ovisnost o opskrbi ruskim plinom kao političko oružje kako bi naštetila gospodarstvu Unije. To je prouzročilo ozbiljne negativne učinke na države članice i gospodarsku sigurnost Unije, na stabilnost jedinstvenog tržišta, na potrošače u Uniji i na konkurentnost općenito. Unija zato više ne može Rusku Federaciju i njezina energetska poduzeća smatrati pouzdanim partnerima u trgovini energijom.

[1] Mišljenje od 18. rujna 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).
[2] Stajalište Europskog parlamenta od 17. prosinca 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 26. siječnja 2026.

(3) Ruska Federacija u siječnju 2006. obustavila je opskrbu prirodnim plinom za neke zemlje jugoistočne i srednje Europe usred razdoblja velike hladnoće, što je potaknulo rast cijena te nanijelo štetu ili prijetilo štetom građanima. Ruska Federacija ponovno je 6. siječnja 2009. potpuno prekinula provoz plina kroz Ukrajinu, što je pogodilo 18 država članica, posebno one u srednjoj i istočnoj Europi. Taj poremećaj u opskrbi doveo je do ozbiljnih poremećaja na tržištima plina u regiji i u cijeloj Uniji. Neke države članice gotovo 14 dana nisu uopće imale protoka prirodnog plina, zbog čega su morale isključiti grijanje u školama i tvornicama te proglasiti izvanredno stanje. Ruska Federacija 2014. napala je i nezakonito pripojila Krim, zaplijenila ukrajinske kapacitete za proizvodnju plina na Krimu i smanjila opskrbu plinom za nekoliko država članica koje su bile najavile da će plinom opskrbljivati Ukrajinu, što je dovelo do poremećaja tržišta i povećanja cijena te narušilo gospodarsku sigurnost. Poduzeće Gazprom, izvoznik iz Ruske Federacije koji je pod kontrolom države i ima monopol, više je puta bio predmet Komisijinih istraga zbog moguće povrede pravila Unije o tržišnom natjecanju te je nakon toga promijenio svoje ponašanje na tržištu kako bi otklonio Komisijine bojazni. Dotični problemi povezani s tržišnim natjecanjem u više su se slučajeva odnosili na „teritorijalna ograničenja" u Gazpromovim ugovorima o opskrbi plinom, prema kojima je plin zabranjeno preprodavati izvan zemlje odredišta, kao i na dokaze da je Gazprom sudjelovao u nepravednim praksama određivanja cijena i opskrbu energijom uvjetovao političkim ustupcima, primjerice sudjelovanjem u ruskim projektima plinovoda ili stjecanjem kontrole nad energetskom imovinom Unije.

(4) Ničim izazvan i neopravdan agresivni rat Ruske Federacije protiv Ukrajine, koji traje od veljače 2022., te korištenje smanjenjem opskrbe plinom kao oružjem koje je uslijedilo, u kombinaciji s manipuliranjem tržištima namjernim remećenjem protoka plina, razotkrili su u Uniji i njezinim državama članicama očite ranjivosti i ovisnost za koje je očito da bi mogle izravno i ozbiljno utjecati na funkcioniranje tržišta plina u Uniji, gospodarstvo Unije i njezine osnovne sigurnosne interese, kao i da bi mogle izravno naštetiti građanima Unije jer poremećaji u opskrbi energijom mogu ugroziti njihovo zdravlje ili život. Dokazi pokazuju da je poduzeće Gazprom, koje je pod kontrolom države, namjerno manipuliralo energetskim tržištima Unije kako bi povisilo cijene energije. Velika podzemna skladišta u Uniji pod kontrolom Gazproma ostala su na dotad nezabilježeno niskim razinama, a ruska poduzeća smanjila su prodaju na plinskim čvorištima u Uniji i u potpunosti obustavila upotrebu vlastite platforme za prodaju prije invazije, što je utjecalo na kratkoročna tržišta i pogoršalo ionako tijesnu situaciju u opskrbi nakon nezakonite invazije Ruske Federacije na Ukrajinu. Ruska Federacija od ožujka 2022. sustavno obustavlja ili smanjuje isporuke prirodnog plina državama članicama, što znatno remeti stanje tržišta plina u Uniji. To je osobito utjecalo na opskrbu Unije preko plinovoda Jamal, opskrbu Finske i plinovod Sjeverni tok 1, preko kojeg je Gazprom prvo smanjio, a naposljetku potpuno prekinuo opskrbu.

(5) Činjenica da se Ruska Federacija koristi opskrbom plinom kao oružjem i manipulira tržištem namjernim remećenjem protoka plina prouzročila je iznenadni i nagli porast cijena energije u Uniji, što je 2022. dovelo do dotad nezabilježenih razina cijena, do osam puta prosjeka prethodnih godina. Potreba koja je iz toga proizašla da se pronađu alternativni izvori opskrbe plinom, promijene pravci opskrbe, napune skladišta za zimu te iznađu rješenja za zagušenja plinske infrastrukture u Uniji dodatno je doprinijela nestabilnosti cijena i njihovim dotad nezabilježenim povećanjima u 2022.

(6) Iznimno visoke cijene plina rezultirale su visokim cijenama električne energije i povećanjem cijena drugih energenata, što je dovelo do trajne visoke inflacije. Ozbiljna gospodarska kriza s negativnim stopama rasta u mnogim državama članicama, koju su uzrokovale visoke cijene energije i nestabilnost, ugrozila je gospodarstvo Unije, umanjila kupovnu moć potrošača te povećala troškove proizvodnje, što je dovelo do rizika za socijalnu koheziju i stabilnost, pa čak i za život ili zdravlje ljudi. Zbog prekida u opskrbi došlo je i do vrlo ozbiljnih problema u vezi sa sigurnošću opskrbe energijom u Uniji te je 11 država članica bilo prisiljeno proglasiti jednu od kriznih razina u skladu s Uredbom (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]). S obzirom na to da je Ruska Federacija imala koristi od ovisnosti Unije tijekom te krize, njezine manipulacije tržištem omogućile su joj da ostvari rekordno visoku dobit od preostale trgovine energijom s Europom, pri čemu su prihodi od uvoza plina u 2024. i dalje iznosili 15 milijardi EUR. Ti bi se prihodi mogli upotrijebiti za financiranje daljnjih gospodarskih napada na Uniju, ugrožavajući njezinu gospodarsku sigurnost. Mogli bi se upotrijebiti i za financiranje agresivnog rata protiv Ukrajine, koji predstavlja veliku prijetnju političkoj i gospodarskoj stabilnosti u Europi.

([3]) Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (SL L 280, 28.10.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj).

(7) Nedavna kriza dokaz je da su za očuvanje stabilnosti tržišta te zaštitu života i zdravlja ljudi, kao i osnovnih sigurnosnih interesa Unije neophodni pouzdani trgovinski odnosi s partnerima koji Uniju opskrbljuju energentima, posebno zato što Unija u velikoj mjeri ovisi o uvozu energije iz trećih zemalja. Zadržavanje opskrbe energijom iz Ruske Federacije izložilo bi Uniju stalnim gospodarskim i sigurnosnim rizicima; sigurnost opskrbe energijom stoga bi se time smanjila, a ne povećala. Ovisnost čak i o manjim količinama ruskog plina može, ako je Ruska Federacija zloupotrijebi, znatno narušiti dinamiku cijena, makar i samo privremeno, te poremetiti energetska tržišta, osobito u onim regijama koje se i dalje uvelike oslanjaju na uvoz iz Ruske Federacije. S obzirom na dugogodišnji i dosljedan obrazac manipuliranja tržištem i poremećaja u opskrbi te na činjenicu da se vlada Ruske Federacije dosljedno koristila trgovinom plinom kao oružjem za postizanje ciljeva politike umjesto trgovinskih ciljeva, primjereno je poduzeti pravno obvezujuće mjere za uklanjanje svih preostalih ranjivosti Unije koje proizlaze iz ovisnosti o uvozu prirodnog plina iz Ruske Federacije, kako putem plinovoda („plin iz plinovoda”) tako i putem ukapljenog prirodnog plina (UPP).

(8) Ograničenja međunarodnih transakcija predviđena ovom Uredbom u skladu su s vanjskim djelovanjem Unije u drugim područjima, kako je propisano člankom 21. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Odnosi između Unije i Ruske Federacije znatno su se pogoršali posljednjih godina, a posebno od 2022. To pogoršanje odnosa posljedica je očitog nepoštovanja međunarodnog prava od strane Ruske Federacije, a posebno njezina ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata protiv Ukrajine. Unija od srpnja 2014. postupno uvodi mjere ograničavanja trgovine s Ruskom Federacijom, kao odgovor na djelovanja Ruske Federacije protiv Ukrajine. Na osnovi iznimaka koje se primjenjuju na temelju Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, a posebno članka XXI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (sigurnosne iznimke) i sličnih iznimaka na temelju Sporazuma o partnerstvu i suradnji s Ruskom Federacijom, Uniji je dopušteno da robi uvezenoj iz Ruske Federacije ne odobri povlastice koje dodjeljuje istovjetnim proizvodima uvezenima iz drugih zemalja (tretman najpovlaštenije nacije). Stoga Unija nije spriječena uvesti zabrane ili ograničenja uvoza robe iz Ruske Federacije ako smatra da su takve mjere, poduzete u vrijeme aktualne izvanredne situacije u međunarodnim odnosima između Unije i Ruske Federacije, nužne za zaštitu osnovnih sigurnosnih interesa Unije.

(9) Diversifikacija uvoza UPP-a ključna je za jačanje i održavanje energetske sigurnosti u Uniji. Kako bi se izbjegao rizik od toga da se dugoročne rezervacije kapaciteta terminala za UPP koje drže ruska poduzeća upotrebljavaju za ometanje uvoza iz alternativnih izvora s pomoću praksi gomilanja kapaciteta, kao što su prakse rezerviranja kapaciteta za ukapljivanje ili kapaciteta za skladištenje bez njihove stvarne upotrebe ili u svrhu sprečavanja konkurenata da se koriste infrastrukturom, regulatorna tijela i tijela nadležna za tržišno natjecanje trebaju u potpunosti iskoristiti snažne pravne instrumente koji su dostupni na temelju prava Unije i nacionalnog prava u području energetike i tržišnog natjecanja, ako je to primjereno. Ako carinska tijela utvrde rizike za sigurnost ili zaštitu koji proizlaze iz ruskog plina prije ulaska na carinsko područje Unije, trebala bi primijeniti odredbe o upravljanju rizicima iz Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća („Carinski zakonik Unije”) ([4]) kako bi izbjegla takve rizike.

(10) Komisija je pažljivo procijenila učinak moguće zabrane uvoza prirodnog plina iz Ruske Federacije na Uniju i njezine države članice. Zapravo, od 2022. provedeni su i objavljeni pripremni rad i nekoliko detaljnih analiza posljedica postupnog potpunog ukidanja ruskog plina, a Komisija se mogla osloniti i na brojna savjetovanja s dionicima, vanjskim stručnjacima i agencijama te studije o učincima postupnog ukidanja ruskog plina. Analiza Komisije pokazala je da će postupno ukidanje uvoza ruskog prirodnog plina, ako se uvede postupno, koordinirano i dobro pripremljeno te u duhu solidarnosti, vjerojatno imati ograničen učinak na cijene energije u Uniji te da će povećati, a ne ugroziti sigurnost opskrbe energijom u Uniji, zahvaljujući izlasku nepouzdanog trgovinskog partnera s tržišta Unije. Kako je utvrđeno u planu za provedbu plana REPowerEU, provedbom plana REPowerEU već je smanjena ovisnost Unije o opskrbi iz Ruske Federacije, na primjer uvođenjem mjera za smanjenje potražnje za plinom ili za ubrzanje uvođenja obnovljivih izvora energije, kao i aktivnim podupiranjem diversifikacije opskrbe energijom i povećanja pregovaračke moći Unije putem zajedničke kupnje plina. Procjena učinaka pokazala je i da se početnom koordinacijom politika diversifikacije mogu izbjeći štetni učinci na cijene ili opskrbu.

([4]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(11) Ova je Uredba u potpunosti u skladu sa strategijom Unije za smanjenje oslanjanja na uvoz fosilnih goriva, i to povećanjem dekarbonizacije i brzim širenjem čiste energije proizvedene na domaćem tržištu. Kako je utvrđeno u planu za provedbu plana REPowerEU, provedba plana REPowerEU već je dovela do znatnog smanjenja od više od 60 milijardi kubičnih metara godišnje u uvozu plina u razdoblju od 2022. do 2024., što je Uniji omogućilo da smanji svoju ovisnost o opskrbi iz Ruske Federacije. Dodatno smanjenje ovisnosti moglo bi se postići mjerama za smanjenje potražnje za plinom, povećanje energetske učinkovitosti ili ubrzanje zelene tranzicije ubrzanim uvođenjem kapaciteta za proizvodnju energije vjetra i solarne energije, čime bi se znatno povećao udio obnovljivih izvora energije u kombinaciji izvora energije, kao i aktivnom potporom diversifikaciji opskrbe energijom i povećanju pregovaračke moći Unije putem zajedničke kupnje plina. Nadalje, očekuje se da će potpuna provedba energetske tranzicije, nedavni Akcijski plan za priuštivu energiju i druge mjere, posebno ulaganja u proizvodnju niskougljičnih alternativa za energetski intenzivne proizvode, kao što su gnojiva, do 2030. zamijeniti do 100 milijardi kubičnih metara prirodnog plina. Tim će se zajedničkim naporima ojačati otpornost, konkurentnost i otvorena strateška autonomija Unije, poduprijeti europske industrije, MSP-ovi i građani te olakšati postupno ukidanje uvoza plina iz Ruske Federacije.

(12) U skladu s Izjavom iz Versaillesa i Komunikacijom o planu REPowerEU velik broj uvoznika plina već je prekinuo ili znatno smanjio svoju opskrbu plinom iz Ruske Federacije. Kako je utvrđeno u procjeni učinaka, preostale količine plina u okviru postojećih ugovora o opskrbi mogu se postupno ukinuti bez znatnog gospodarskog učinka ili rizika za sigurnost opskrbe zbog dostupnosti dostatnih alternativnih dobavljača na svjetskom tržištu plina, dobro povezanog tržišta plina u Uniji i dostupnosti dostatne uvozne infrastrukture . Povezane mjere trebaju biti u skladu s trenutačnim energetskim okvirom Unije.

(13) U nekim slučajevima teret koji sadrži UPP prenosi plin koji je proizveden u različitim zemljama i pomiješan. Zabrana uvoza prirodnog plina iz Ruske Federacije trebala bi se primjenjivati i na količine plina u takvim teretima koje su proizvedene u Ruskoj Federaciji. Ako uvoznici mogu nedvosmisleno dokumentirati relevantne udjele UPP-a proizvedenog izvan Ruske Federacije, trebalo bi biti moguće uvoziti količine neruskog UPP-a sadržane u teretu UPP-a.

(14) Kratkoročni ugovori o opskrbi odnose se na manje količine u odnosu na velike dugoročne ugovore o opskrbi koje uvoznici imaju s ruskim poduzećima, a postojeći kratkoročni ugovori o opskrbi u svakom će slučaju biti blizu svojeg isteka do trenutka stupanja na snagu ove Uredbe. Prema tome, čini se da je rizik za gospodarsku sigurnost koji proizlazi iz postojećih kratkoročnih ugovora o opskrbi nizak. Stoga je primjereno postojeće kratkoročne ugovore o opskrbi izuzeti od neposredne primjene zabrane uvoza kojom se omogućuje prijelazno razdoblje do 25. travnja 2026. za uvoz UPP-a, uzimajući u obzir članak 3.ra Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014 ([5]), odnosno do 17. lipnja 2026. za plin iz plinovoda.

(15) Uvoznicima koji imaju dugoročne ugovore o opskrbi vjerojatno će trebati više vremena da pronađu alternativne pravce i izvore opskrbe nego nositeljima kratkoročnih ugovora zato što se dugoročni ugovori o opskrbi obično odnose na znatno veće količine tijekom vremena nego kratkoročni ugovori o opskrbi. Stoga bi trebalo uvesti prijelazno razdoblje u pogledu zabrane uvoza prirodnog plina za postojeće dugoročne ugovore o opskrbi kako bi se nositeljima dugoročnih ugovora o opskrbi dalo dovoljno vremena da na uredan način diversificiraju svoju opskrbu. Dok se UPP može nabavljati u cijelom svijetu te se kupci UPP-a obično ne suočavaju s fizičkim preprekama pri prelasku na alternativne dobavljače na svjetskom tržištu UPP-a, diversifikacija za kupce plina iz plinovoda, posebno u zemljama bez infrastrukture za UPP, mogla bi biti složenija. Stoga bi trebalo odobriti dulje prijelazno razdoblje za opskrbu plinom na temelju postojećih dugoročnih ugovora o opskrbi plinovodima.

(16) Specifične situacije nastale su u slučajevima kada su zemlju koja se trenutačno i dalje opskrbljuje na temelju postojećih dugoročnih ugovora o opskrbi ruskim plinom iz plinovoda posebno pogodile nedavne promjene pravaca opskrbe iz Ruske Federacije, uslijed kojih je uklonjena mogućnost uvoza plina putem tih pravaca opskrbe, zbog ograničenih ili nepostojećih alternativnih pravaca za transport ugovorenog plina u tu zemlju. Kako bi se situacija popravila, dobavljači iz drugih država članica trenutačno osiguravaju isporuku plina iz plinovoda na temelju kratkoročnih ugovora o opskrbi s dobavljačima iz Ruske Federacije putem nezakrčenih interkonekcijskih točaka. Zbog te vrlo specifične situacije i kako bi im se dalo dovoljno vremena potrebnog za pronalaženje novih dobavljača, dulje prijelazno razdoblje trebalo bi se primjenjivati i na te kratkoročne ugovore o opskrbi s dobavljačima iz Ruske Federacije koji se koriste za opskrbu zemalja bez izlaza na more pogođenih promjenama pravca opskrbe ruskim plinom.

([5]) Uredba Vijeća (EU) br. 833/2014 od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 229, 31.7.2014., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

(17) Iako se čini opravdanim izuzeti postojeće „naslijeđene” ugovore o opskrbi od neposredne primjene zabrane uvoza ruskog plina, takvo privremeno izuzeće ne bi se trebalo primjenjivati na sve ugovore sklopljene prije stupanja na snagu ove Uredbe. Naime, privremeno izuzeće od zabrane za sve postojeće ugovore o opskrbi moglo bi potaknuti ruske dobavljače da iskoriste vrijeme od objave Komisijina prijedloga ove Uredbe do stupanja na snagu zabrane povećanja postojeće opskrbe sklapanjem novih ugovora ili povećavanjem količine izmjenom postojećih ugovora o opskrbi ili upotrebnom fleksibilnih mogućnosti u okviru takvih ugovora. Kako bi se osiguralo da se zbog zabrane uvoz iz Ruske Federacije smanji, a ne poveća, ovom se Uredbom ne bi trebala nagrađivati poduzeća zbog sklapanja novih ugovora o uvozu ruskog plina u razdoblju od objave Komisijina prijedloga ove Uredbe do stupanja na snagu zabrane tako što im se odobrava i prijelazno razdoblje. Šefovi država ili vlada obvezali su se na postupno ukidanje opskrbe ruskim plinom već u ožujku 2022., a Komisija je na temelju te obveze predložila strategiju REPowerEU, plan REPowerEU te plan za provedbu plana REPowerEU. Najkasnije od objave prijedloga ove Uredbe više nije bilo prikladno smatrati ugovore sklopljene nakon tog datuma „naslijeđenim” ugovorima. Stoga se na ugovore sklopljene nakon 17. lipnja 2025. ne bi trebale primjenjivati iznimne prijelazne odredbe za postojeće kratkoročne i dugoročne ugovore o opskrbi.

(18) Kako bi se izbjeglo povećanje količine uvoza predviđene postojećim ugovorima o opskrbi, izmjene postojećih ugovora o opskrbi trebalo bi smatrati novim ugovorima za potrebe ove Uredbe, a prijelazno razdoblje ne bi se trebalo primjenjivati na povećanje količine uvoza primjenom ugovornih fleksibilnih mogućnosti. Trebalo bi predvidjeti iznimke za određene slučajeve potrebnih izmjena postojećih ugovora o opskrbi, pod uvjetom da se njima ne povećavaju ugovorene količine ni vrijeme isporuke. Razlike u cijeni koje proizlaze iz indeksacije cijena koja je već predviđena u postojećim ugovorima o opskrbi ne predstavljaju izmjenu postojećih ugovora o opskrbi.

(19) Ovom se Uredbom uvodi jasna pravna zabrana uvoza ruskog prirodnog plina, što predstavlja suvereni akt Unije koji je izvan kontrole uvoznika plina i u skladu s kojim čin uvoza prirodnog plina iz Ruske Federacije postaje nezakonit, s izravnim pravnim učinkom i bez diskrecijskog prava država članica u pogledu njegove primjene.

(20) Za razliku od druge robe, prirodni plin homogena je roba kojom se trguje u velikim količinama i koja se često među trgovcima na veleprodajnoj razini više puta preprodaje. Uzimajući u obzir posebnu složenost praćenja podrijetla prirodnog plina i imajući na umu da bi ruski dobavljači mogli nastojati zaobići ovu Uredbu, primjerice prodajom putem posrednika, pretovarima ili transportom kroz druge zemlje, ovom bi se Uredbom trebao osigurati djelotvoran okvir za izbjegavanje zaobilaženja zabrane. Stoga bi relevantnim tijelima trebalo omogućiti da poduzmu potrebna djelovanja kako bi utvrdila jesu li zalihe prirodnog plina iz Ruske Federacije unesene na carinsko područje Unije putem shema uspostavljenih za zaobilaženje ove Uredbe. Pri utvrđivanju je li prirodni plin pušten u slobodni promet u Uniji, carinska tijela ne bi trebala ovisiti samo o informacijama navedenima u carinskoj deklaraciji, već bi im trebalo biti dopušteno da na temelju drugih relevantnih informacija procijene, ako to smatraju relevantnim, je li roba unesena u Uniju zaista namijenjena puštanju u slobodni promet. Ovom bi se Uredbom također trebalo zahtijevati utvrđivanje zemlje proizvodnje i lanca opskrbe prirodnim plinom koji se uvozi u Uniju.

(21) Uvoznici prirodnog plina trebali bi biti obvezni tijelima dostaviti sve informacije potrebne za utvrđivanje zemlje proizvodnje prirodnog plina uvezenog u Uniju, kao i za utvrđivanje toga podliježe li uvezeni plin općoj zabrani ili jednoj od njezinih iznimaka. Pojam „podrijetlo” na temelju carinskog prava Unije možda neće uvijek omogućiti identifikaciju zemlje proizvodnje uvezenog plina, na primjer ako je plin prerađen (npr. ukapljen ili ponovno uplinjen) nakon što je napustio Rusku Federaciju. Ovom bi se Uredbom stoga trebali obuhvatiti i slučajevi u kojima se zemlja „podrijetla” na temelju carinskog prava Unije razlikuje od zemlje proizvodnje plina te bi se trebao predvidjeti mehanizam za provjeru je li prirodni plin izvađen ili ukapljen u Ruskoj Federaciji. Zabrani bi trebao podlijegati sav plin koji je prije uvoza u Uniju bio izvezen iz Ruske Federacije, bilo izravnim izvozom iz Rusije u Uniju ili neizravnim izvozom kroz treću zemlju, osim u slučaju provoza.

(22) Zbog posebnih značajki plina iz plinovoda i UPP-a te kako bi se omogućio neometan postupak provjere zemlje proizvodnje i uvjeti za moguća privremena izuzeća prije ulaska plina na carinsko područje Unije, trebalo bi uvesti postupak prethodnog odobrenja. Ako ne postoji odobrenje, trebalo bi odbiti uvoz. Tijela koja izdaju odobrenje ili, ako je to primjenjivo, carinska tijela, trebalo bi unaprijed obavijestiti o planiranom uvozu u Uniju te im dostaviti informacije koje su im potrebne za provjeru zemlje proizvodnje i utvrđivanje jesu li ispunjeni uvjeti za privremeno izuzeće na temelju ove Uredbe. Iako bi tijela koja izdaju odobrenje trebala nastojati izdati odobrenje u razdoblju od trenutka kada uvoznik dostavi informacije do planiranog ulaska na carinsko područje Unije kako bi se olakšao uvoz plina u Uniju, ona bi trebala moći donijeti odluku i u kasnijoj fazi, osobito ako postoje sumnje u pogledu dostavljenih informacija. Prethodnim odobrenjem ne bi se trebale dovoditi u pitanje postojeće provedbene ovlasti carinskih tijela. Uvoz prirodnog plina iz zemalja koje proizvode plin trebalo bi izuzeti od te obveze ako je Unija u prošlosti uvozila znatne količine iz tih zemalja i ako su te zemlje pokazale da ne žele podupirati ruski plinski sektor zabranom uvoza ruskog plina ili mjerama ograničavanja usmjerenima na rusku plinsku infrastrukturu, ruska poduzeća za plin ili osobe koje upravljaju takvim poduzećima, ili ako te zemlje ne raspolažu potrebnom infrastrukturom za uvoz prirodnog plina plinovodima ili UPP-a. Komisija bi trebala utvrditi popis takvih zemalja i prema potrebi ga ažurirati.

(23) Tijela koja izdaju odobrenje i, ako je to primjenjivo, carinska tijela trebala bi moći zatražiti sve informacije potrebne za procjenu zakonitosti uvoza. Trebala bi se moći osloniti i na informacije iz drugih izvora. Budući da su ugovorni uvjeti kojim se utvrđuju elementi relevantni za procjenu često složeni, tijela bi trebala imati ovlast od uvoznika zatražiti detaljne informacije o ugovoru, uključujući cijele ugovore o opskrbi, ako je to potrebno za razumijevanje konteksta određenih klauzula ili upućivanja na druge ugovorne odredbe. Ova bi Uredba trebala sadržavati pravila radi osiguravanja djelotvorne zaštite poslovnih tajni dotičnih poduzeća.

(24) Pri izvršavanju svojih ovlasti tijela koja izdaju odobrenje i carinska tijela trebala bi se usredotočiti na provedbu na interkonekcijskim točkama, terminalima za UPP ili tranzitnim plinovodima na kojima postoji velik rizik od izbjegavanja mjera. U transportu nafte uočene su prakse upotrebe „flota u sjeni” za izbjegavanje mjera ograničavanja, koje bi mogle predstavljati i rizik za uvoz UPP-a, čime bi se ugrozili ciljevi ove Uredbe. Tijela bi trebala u bliskoj međusobnoj suradnji prema potrebi prilagoditi svoje prioritete provedbe kako bi se riješile moguće prakse izbjegavanja mjera utvrđene tijekom provedbe ove Uredbe. Komisija bi također trebala stalno pratiti tokove ruskog prirodnog plina koji je u provozu kroz treće zemlje.

(25) Neki dijelovi ruske infrastrukture za transport plina izravno su povezani s Unijom, a neki tranzitni plinovodi koji povezuju Rusku Federaciju s Unijom prolaze kroz treće zemlje i trenutačno nemaju nikakve ulazne točke između Ruske Federacije i Unije. Stoga bi trebalo pretpostaviti da prirodni plin koji se uvozi u Uniju preko granica ili putem međudržavnih spojnih plinovoda ili interkonekcijskih točaka između Ruske Federacije i Unije, Bjelarusa i Unije kao i prirodni plin koji dolazi putem plinovoda kao što je TurkStream na interkonekcijskoj točki Strandzha 2/Malkoclar potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije. Ako se tvrdi da je prirodni plin koji dolazi na te granice, međudržavne spojne plinovode ili interkonekcijske točke u postupku provoza kroz Rusku Federaciju, trebale bi se primjenjivati stroge kontrole. Ruska Federacija jedan je od glavnih izvoznika plina i u prošlosti nije imala nikakvu značajnu ulogu kao zemlja provoza plina zbog nekoliko čimbenika, kao što su nedostatak infrastrukture za uplinjavanje, organizacija trgovine plinom u Ruskoj Federaciji kao monopola za izvoz plinovodima, poslovni modeli ruskih plinskih poduzeća koji se ne temelje na organizaciji provoza i zemljopisni položaj Ruske Federacije. Stoga bi, uzimajući u obzir poticaje za ruske dobavljače da zaobiđu zabranu uvoza, carinska tijela trebala odbiti uvoz količina prirodnog plina koje su navodno u provozu, osim ako se mogu dostaviti nedvosmisleni dokazi kojima se utvrđuje da je relevantni plin bio u provozu kroz Rusku Federaciju i da njegova zemlja proizvodnje nije Ruska Federacija. Te bi dokaze trebalo dostaviti tijelima koja izdaju odobrenja dovoljno unaprijed, kako bi se omogućila sljedivost uvezenog plina do mjesta proizvodnje, a najkasnije mjesec dana prije ulaska na carinsko područje Unije.

(26) Interkonekcijska točka Strandzha 1 povezuje Uniju sa sustavom plinovoda koji transportira ne samo plin iz Republike Azerbajdžana ili Republike Turske, nego i znatne količine plina iz Ruske Federacije. Stoga bi trebalo zahtijevati pružanje nedvosmislenih dokaza kojima se utvrđuje da zemlja proizvodnje nije Ruska Federacija te bi nadležnim tijelima trebalo dati dovoljno vremena za provjeru kako bi se osiguralo da plin uvezen preko interkonekcijske točke Strandzhe 1 ne potječe iz Ruske Federacije odnosno da se izravno ili neizravno ne izvozi iz Ruske Federacije. Ako bi se u budućnosti druge interkonekcijske točke povezale sa sustavima plinovoda kojima se transportiraju znatne količine ruskog plina, trebao bi se primjenjivati isti standard kontrole.

(27) Nadalje, znatne količine prirodnog plina također bi mogle ući u Uniju u okviru postupka „provoza”. Budući da se stroga pravila za praćenje uvoza plina, kao što je izdavanje prethodnog odobrenja, ne primjenjuju na plin koji prelazi Uniju u okviru postupka „provoza” ili se skladišti u skladu s pravilima carinskog skladištenja, primjereno je predvidjeti posebne zaštitne mjere u obliku sustava za praćenje provoza, koji carinskim tijelima omogućuje praćenje protoka plina u okviru postupka „provoza”, kako bi se osiguralo da prirodni plin koji prolazi kroz Uniju u okviru postupka „provoza” u konačnici ne ulazi u slobodan promet u Uniji. Ako operatori skladište plin u okviru postupka „provoza” ili postupka carinskog skladištenja na temelju Carinskog zakonika Unije, države članice trebale bi imati odgovarajuće mehanizme praćenja i provedbe kako bi osigurale da upotreba skladišta Unije od strane trećih zemalja ne predstavlja rizik za nacionalnu ili regionalnu sigurnost opskrbe i za ispunjavanje obveza skladištenja te bi Komisiji trebale dostaviti relevantne informacije.

(28) U skladu s načelom lojalne suradnje tijela koja izdaju odobrenje, carinska tijela, regulatorna tijela, nadležna tijela, Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) i Komisija trebali bi surađivati radi provedbe odredaba ove Uredbe i razmjene relevantnih informacija, posebno kad je riječ o procjeni privremenih izuzeća u skladu s kojima se dopušta uvoz ruskog prirodnog plina nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Carinska tijela, regulatorna tijela, nadležna tijela i ACER trebali bi imati potrebne alate i baze podataka kako bi osigurali, prema potrebi, da nacionalna tijela mogu razmjenjivati relevantne informacije međusobno i s tijelima u drugim državama članicama. ACER bi svojim stručnim znanjem trebao doprinijeti postupku praćenja provedbe ove Uredbe. Kako bi se olakšalo stvaranje potrebnih interoperabilnih zajedničkih informacijskih sustava, Komisija i države članice trebale bi moći razmotriti mogućnosti za korištenje proračuna dostupnog u okviru Fonda za unutarnju sigurnost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/1149 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]). Carinska tijela trebala bi jednom mjesečno izvješćivati regulatorna tijela, nadležna tijela i Komisiju o ključnim elementima koji se odnose na kretanja uvoza ruskog plina, kao što su količine uvezene na temelju dugoročnih ili kratkoročnih ugovora o opskrbi, ulazne točke ili ugovorni partneri. Komisija bi te informacije, prema potrebi, trebala uključiti u izvješće o provedbi ove Uredbe. Komisija bi trebala procijeniti i djelotvornost razmjene informacija i suradnje među relevantnim tijelima te, prema potrebi, u to izvješće uvrstiti preporuke za poboljšanje takve razmjene informacija i suradnje.

(29) Iskustvo s postupnim ukidanjem opskrbe ruskim plinom preko Ukrajine pokazalo je da se dobrom pripremom i koordinacijom u duhu solidarnosti mogu izbjeći poremećaji na tržištu ili problemi sa sigurnošću opskrbe koji bi mogli proizaći iz promjene dobavljača plina. Kako bi se pripremile za postupno potpuno ukidanje ruskog plina na koordiniran način i kako bi se tržištu dalo dovoljno vremena da predvidi uključene promjene bez rizika za sigurnost opskrbe plinom ili znatnog učinka na cijene energije, države članice trebale bi pripremiti nacionalne planove diversifikacije za prirodni plin i dostaviti ih Komisiji do 1. ožujka 2026. Ti bi planovi trebali podlijegati pravilima o čuvanju poslovne tajne i ne bi se trebali otkriti bez suglasnosti relevantne države članice. U njima bi trebalo opisati planirane mjere na nacionalnoj ili regionalnoj razini radi smanjenja potražnje, poticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i osiguravanja alternativne opskrbe, kao i utvrditi moguće tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke koje mogu otežati postupak diversifikacije. S obzirom na to da postupak diversifikacije može zahtijevati koordinaciju mjera na nacionalnoj razini, regionalnoj razini ili razini Unije, Komisija bi trebala ocijeniti nacionalne planove diversifikacije za prirodni plin, uz mogućnost izdavanja preporuka u kojima se prema potrebi predlažu prilagodbe.

(30) Tijekom pripreme nacionalnih planova diversifikacije Komisija bi trebala koordinirano i u duhu solidarnosti surađivati s državama članicama, osobito u srednjoj i jugoistočnoj Europi, kako bi se utvrdile alternativne isporuke prirodnog plina. Osim poboljšanja sigurnosti opskrbe, novim isporukama mogli bi se nadoknaditi i izgubljeni prihodi upotrebom postojeće infrastrukture koja se prethodno upotrebljavala za transport ruskog plina.

(31) U Izjavi iz Versaillesa šefovi država ili vlada obvezali su se ne samo na postupno ukidanje opskrbe prirodnim plinom iz Ruske Federacije, nego i druge opskrbe energijom, posebno opskrbe naftom. Ruska Federacija primjenjuje prakse slične onima u području plina, u kojem je već upotrebljavala plin kao sredstvo prisile i manipulacije pri trgovini naftom s Unijom, što je na primjer dokazano prijašnjim prekidima opskrbe naftom. Postojeći odnosi s Ruskom Federacijom u području opskrbe naftom stvaraju ovisnost i sigurnosne rizike u Uniji. Kako bi se spriječilo da se Ruska Federacija koristi svojim izvozom nafte u Uniju kao sredstvom prisile, ključno je pripremiti pravodobno postupno ukidanje i uvoza nafte iz Ruske Federacije. Iako su mjere ograničavanja za osiguravanje postupnog ukidanja uvoza nafte iz Ruske Federacije već na snazi, a uvoz nafte znatno se smanjio, daljnje postupno ukidanje ruske nafte moglo bi zahtijevati posebne pripremne korake i koordinaciju sa susjedima.

([6]) Uredba (EU) 2021/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost (SL L 251, 15.7.2021., str. 94., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1149/oj).

(32) Države članice stoga bi trebale pripremiti i nacionalne planove diversifikacije za sirovu naftu i naftne derivate koji bi trebali uključivati mjere koje su na snazi i koje se planiraju na nacionalnoj razini kako bi se osigurale transparentnost i sljedivost uvoza nafte iz Ruske Federacije. Komisija bi trebala dati preporuke o tim planovima. Oni bi trebali podlijegati pravilima o čuvanju poslovne tajne i ne bi se trebali otkriti bez suglasnosti relevantne države članice. Komisija bi trebala nastaviti rješavati problem korištenja takozvanih „flota u sjeni" za izbjegavanje mjera ograničavanja Unije koje se odnose na naftu, posebno provedbom djelovanja utvrđenih u planu za provedbu plana REPowerEU.

(33) Iskustvo tijekom plinske krize 2022. i 2023. pokazalo je da su sveobuhvatne informacije o stanju opskrbe i mogućoj ovisnosti o opskrbi ključne za praćenje opskrbe plinom u Uniji. Stoga bi uvoznici ruskog plina koji se koriste prijelaznim razdobljima utvrđenima u ovoj Uredbi trebali Komisiji dostaviti sve informacije potrebne za procjenu mogućih rizika za trgovinu plinom. Te bi informacije trebale uključivati ključne parametre ili čak cijele dijelove teksta relevantnih ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijenama, ako je to potrebno za razumijevanje konteksta određenih klauzula ili upućivanja na druge odredbe u ugovoru. Pri praćenju opskrbe plinom u Uniji Komisija bi također trebala uzeti u obzir informacije o uvozu koje su dostavila carinska tijela i informacije uključene u nacionalne planove diversifikacije. Komisija bi trebala redovito obavješćivati Koordinacijsku skupinu za plin osnovanu Uredbom (EU) 2017/1938 o postupku postupnog ukidanja na razini Unije i podnositi godišnje izvješće o postupnom ukidanju ruskog plina, koje može biti popraćeno posebnim preporukama i djelovanjima Unije za ubrzavanje postupka postupnog ukidanja.

(34) Države članice i Unija trebale bi blisko surađivati na provedbi ove Uredbe, među ostalim u vezi s mogućim postupcima rješavanja sporova. Ako je primjenjivo, uredbama (EU) br. 1219/2012 ([7]) i (EU) br. 912/2014 ([8]) Europskog parlamenta i Vijeća utvrđene su dodatne pojedinosti o suradnji i raspodjeli financijskih odgovornosti između država članica i Unije u vezi s mogućim slučajevima rješavanja sporova između ulagatelja i države povezanima s ovom Uredbom.

(35) S obzirom na nedavnu praksu Ruske Federacije da jednostrano mijenja i ometa dogovorene sudske i arbitražne postupke, ni pogođene osobe ni Unija i države članice ne mogu se smatrati odgovornima za presude, arbitražne odluke ili druge sudske odluke donesene u nezakonitim postupcima protiv kojih u relevantnoj jurisdikciji pravni lijekovi nisu dostupni.

(36) Unija je uspostavila čvrst pravni okvir za osiguravanje sigurnosti opskrbe plinom u svakom trenutku i za koordiniran odgovor na moguće krize u opskrbi, uključujući obveze država članica da osiguraju djelotvornu i operativnu solidarnost prema susjedima kojima je plin potreban. Komisija bi trebala stalno pratiti razvoj tržišnih rizika za opskrbu plinom koji proizlaze iz trgovine plinom s Ruskom Federacijom na razini Unije te na regionalnoj razini i razini država članica. U slučaju iznenadnih i znatnih promjena koje ozbiljno ugrožavaju sigurnost opskrbe jedne ili više država članica te nakon proglašenja izvanrednog stanja u skladu s člankom 11. ili 12. Uredbe (EU) 2017/1938, primjereno je ovlastiti Komisiju da poduzme potrebne hitne mjere donošenjem odluke o zabranama uvoza prirodnog plina ili UPP-a utvrđenima u ovoj Uredbi u jednoj ili više država članica. U takvoj situaciji Komisija bi također trebala moći suspendirati zahtjev za prethodno odobrenje za ulazak uvoza plina na carinsko područje Unije kako bi se olakšao dodatni uvoz u kratkom roku. Svaka takva suspenzija Komisije trebala bi biti vremenski ograničena i ne bi se trebala odobriti od jednom na razdoblje dulje od četiri tjedna te bi se trebala obnoviti samo ako se i dalje primjenjuju uvjeti za izvanredno stanje na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2017/1938. Provedbenom odlukom Komisije trebali bi se nametnuti dodatni uvjeti koji su potrebni kako bi se osiguralo da je svaka takva suspenzija strogo ograničena na uklanjanje prijetnje te bi se njome trebali omogućiti samo kratkoročni ugovori. Komisija bi trebala obavijestiti Koordinacijsku skupinu za plin i podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem se obrazlaže suspenzija i svako njezino produljenje te bi trebala pomno pratiti primjenu takve privremene suspenzije.

([7]) Uredba (EU) br. 1219/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o uspostavi prijelaznih aranžmana za bilateralne sporazume o ulaganjima između država članica i trećih zemalja (SL L 351, 20.12.2012., str. 40., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj).

([8]) Uredba (EU) br. 912/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za upravljanje financijskom odgovornošću povezanom sa sudovima za rješavanje sporova između ulagatelja i države osnovanima međunarodnim sporazumima kojih je Europska unija stranka (SL L 257, 28.8.2014., str. 121., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/912/oj).

(37) Kako bi se izbjeglo biranje najpovoljnije jurisdikcije u pogledu sankcija i osigurala dosljedna primjena ove Uredbe, države članice trebale bi utvrditi usklađena pravila o sankcijama za kršenja ove Uredbe. Međutim, budući da bi se kršenjem ove Uredbe moglo prekršiti i drugo zakonodavstvo Unije usko povezano sa zabranama i obvezama iz ove Uredbe, kao što su carinsko zakonodavstvo, mjere ograničavanja ili Uredba (EU) 2017/1938, izricanje sankcija ne bi trebalo dovesti do kršenja načela *ne bis in idem*, u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje izricanje kaznenih sankcija na temelju nacionalnog prava.

(38) Mjere uvedene ovom Uredbom u potpunosti odražavaju načelo energetske solidarnosti. Naime, razina izloženosti uvozu ruskog plina razlikuje se među državama članicama i mnoge su države članice već poduzele mjere za postupno ukidanje ruskog plina. Ovom Uredbom osigurat će se usklađen pristup postupnom ukidanju ruskog plina na razini Unije, uz očuvanje solidarnosti među državama članicama.

(39) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice na koordiniran način i bez rizika od fragmentacije tržišta, nego se oni na bolji i učinkovitiji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(40) S obzirom na to da je važno da Unija bez odgode krene s postupnim ukidanjem daljnje gospodarske ovisnosti Unije o uvozu plina iz Ruske Federacije, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Sudionici na tržištu imali su mnogo vremena za prilagodbu svojeg portfelja opskrbe nakon Izjave iz Versaillesa iz ožujka 2022. i donošenja Prijedloga uredbe 17. lipnja 2025. Međutim, čini se primjerenim predvidjeti prijelazno razdoblje kako bi se dobavljačima plina koji još nisu prilagodili svoje strategije opskrbe omogućilo da utvrde potrebne aranžmane za usklađivanje s ovom Uredbom. Zabrana uvoza plina iz Ruske Federacije trebala bi se stoga primjenjivati tek od 18. ožujka 2026. Kako bi se uvoznicima s postojećim ugovorima o opskrbi i uvoznicima koji sklapaju nove ugovore omogućilo da pravodobno i bez poremećaja ishode potrebno prethodno odobrenje za planirani uvoz plina, različiti postupci izdavanja odobrenja predviđeni ovom Uredbom trebali bi se primjenjivati prije nego što zabrana uvoza plina iz Ruske Federacije postane primjenjiva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom osigurava se okvir za uklanjanje preostale izloženosti Unije znatnim rizicima za trgovinu i sigurnost opskrbe koji proizlaze iz trgovine prirodnim plinom s Ruskom Federacijom te za pripremu djelotvornog i pravodobnog postupnog ukidanja uvoza nafte iz Ruske Federacije utvrđivanjem:

(a) postupne zabrane uvoza prirodnog plina iz Ruske Federacije;

(b) pravila za provedbu i praćenje te zabrane i postupnog ukidanja uvoza nafte iz Ruske Federacije; i

(c) odredaba za bolju procjenu sigurnosti opskrbe energijom u Uniji.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prirodni plin” znači plin iz oznaka kombinirane nomenklature (KN) 2711 11 00 i 2711 21 00;

2. „UPP” znači ukapljeni prirodni plin iz oznake KN 2711 11 00;

3. „prirodni plin u plinovitom stanju” znači prirodni plin iz oznake KN 2711 21 00;

4. „mješavine” znači mješavine količina UPP-a iz različitih zemalja podrijetla;

5. „dugoročni ugovor o opskrbi” znači ugovor o opskrbi prirodnim plinom, isključujući derivate prirodnog plina, čije je trajanje dulje od jedne godine;

6. „kratkoročni ugovor o opskrbi” znači ugovor o opskrbi prirodnim plinom, isključujući derivate prirodnog plina, čije trajanje nije dulje od jedne godine;

7. „zemlja bez izlaza na more” znači zemlja koja je u potpunosti okružena kopnom i nema izravan pristup moru;

8. „uvoz” znači stavljanje robe u postupak puštanja u slobodni promet, u smislu članka 201. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) („Carinski zakonik Unije”);

9. „uvoznik” znači fizička ili pravna osoba koja je deklarant, kako je definiran u članku 5. točki 15. Carinskog zakonika Unije, u relevantnoj carinskoj deklaraciji, ili fizička ili pravna osoba, uključujući povezana poduzeća, koja unosi robu na carinsko područje Unije ili je na drugi način stavlja na tržište Unije;

10. „povezana poduzeća” znači povezana poduzeća kako su definirana u članku 2. točki 12. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([10]);

11. „carinsko tijelo” znači carinska tijela kako su definirana u članku 5. točki 1. Carinskog zakonika Unije;

12. „tijelo koje izdaje odobrenje” znači tijelo nadležno za razmatranje zahtjevâ za odobrenje podnesenih na temelju članka 5.;

13. „nadležno tijelo” znači nadležno tijelo kako je definirano u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) 2017/1938;

14. „regulatorno tijelo” znači regulatorno tijelo kako je određeno na temelju članka 76. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]);

15. „kontrola” znači kontrola kako je definirana u članku 2. točki 55. Direktive (EU) 2024/1788;

16. „interkonekcijska točka” znači interkonekcijska točka kako je definirana u članku 2. točki 63. Direktive (EU) 2024/1788;

17. „međudržavni spojni plinovod” znači međudržavni spojni plinovod kako je definiran u članku 2. točki 39. Direktive (EU) 2024/1788;

18. „ulazna točka” znači ulazna točka kako je definirana u članku 2. točki 61. Direktive (EU) 2024/1788;

19. „izlazna točka” znači izlazna točka kako je definirana u članku 2. točki 62. Direktive (EU) 2024/1788;

20. „točka isporuke” znači fizička ili virtualna lokacija navedena u ugovoru o opskrbi plinom na kojoj prodavatelj isporučuje prirodni plin, a kupac ga prima;

21. „ugovorene količine” znači količine prirodnog plina koje je kupac obvezan kupiti i prodavatelj obvezan osigurati, kako je navedeno u izvornom ugovoru o opskrbi, ali to ne uključuje količine koje proizlaze iz ugovornih odredaba kojima se predviđaju promjene početnih količina, kao što su zaokružene količine, parcijalne količine, dodatne količine ili druge količinske izmjene u skladu s uvjetima ugovora, osim plaćenih nadoknađenih količina koje su plaćene prije 17. lipnja 2025.;

([9]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([10]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

([11]) Direktiva (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (SL L, 2024/1788, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

22. „zaokružene količine” znači količine prirodnog plina dodane godišnjoj ugovorenoj količini u određenoj godini kako bi se posljednji teret zaokružio na puni teret;

23. „parcijalne količine” znači količine prirodnog plina prenesene u sljedeće ugovorne godine ako je količina isporučena tijekom godine veća ili manja od prilagođene godišnje ugovorene količine nakon prilagodbi; takve količine mogu biti pozitivne ili negativne;

24. „dodatne količine” znači količine prirodnog plina koje se neobvezno dodaju godišnjoj ugovorenoj količini na temelju ugovora o opskrbi ovisno o odluci stranke u ugovoru o opskrbi;

25. „plaćene nadoknađene količine” znači količine prirodnog plina koje kupac ima pravo ili je obvezan preuzeti i platiti u sljedećim razdobljima, u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu prihvaćanja ili plaćanja te kako bi se nadoknadio svaki manjak u količinama koje su ugovorene ali nisu iskorištene u prethodnim razdobljima, kako je predviđeno dugoročnim ugovorom o opskrbi;

26. „raspored isporuke” znači vremenski raspored ili plan koji su dogovorile stranke ugovora o opskrbi plinom, u kojem se navode količine prirodnog plina koje prodavatelj treba isporučiti a kupac primiti u utvrđenim vremenskim intervalima, uključujući vrijeme, lokaciju i uvjete isporuke, kako je utvrđeno u ugovoru o opskrbi ili drugim povezanim operativnim postupcima;

27. „nominacija” znači nominacija kako je definirana u članku 2. točki 8. Uredbe (EU) 2024/1789 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]);

28. „nafta” znači sirova nafta, kondenzati prirodnog plina, rafinerijske sirovine, aditivi i oksigenati te drugi ugljikovodici i naftni proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2709 i 2710;

29. „zemlja proizvodnje” znači zemlja u kojoj je prirodni plin izvađen, bez obzira na to je li taj prirodni plin naknadno ukapljen ili ponovno uplinjavan u drugoj zemlji; ako je prirodni plin koji je izvađen u zemljama koje nisu Ruska Federacija ukapljen ili ponovno uplinjavan u Ruskoj Federaciji, Ruska Federacija smatra se zemljom proizvodnje.

POGLAVLJE II.

POSTUPNA ZABRANA UVOZA PRIRODNOG PLINA IZ RUSKE FEDERACIJE

Članak 3.

Zabrana uvoza prirodnog plina iz Ruske Federacije

1. Uvoz prirodnog plina u plinovitom stanju kroz plinovode („plin iz plinovoda”) koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije zabranjuje se, osim ako se primjenjuje jedno od privremenih izuzeća predviđenih u članku 4.

2. Uvoz UPP-a koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, ili je dobiven iz prirodnog plina u plinovitom stanju izvađenog u Ruskoj Federaciji, zabranjuje se, osim ako se primjenjuje jedno od privremenih izuzeća predviđenih u članku 4. Ta se zabrana primjenjuje i na UPP, sadržan u mješavinama, koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije ili je dobiven iz prirodnog plina u plinovitom stanju izvađenog u Ruskoj Federaciji.

Članak 4.

Privremeno izuzeće za postojeće ugovore o opskrbi

1. Zabrana na temelju članka 3. stavka 1. primjenjuje se od 17. lipnja 2026., a zabrana na temelju članka 3. stavka 2. primjenjuje se od 25. travnja 2026. ako se tijelima koja izdaju odobrenje može dokazati da se relevantni uvoz obavlja na temelju kratkoročnog ugovora o opskrbi koji je sklopljen prije 17. lipnja 2025. i nije naknadno izmijenjen, osim ako je izmjena obuhvaćena stavkom 5. ovog članka.

([12]) Uredba (EU) 2024/1789 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o unutarnjem tržištu plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, o izmjeni uredbi (EU) br. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 i (EU) 2022/869 i Odluke (EU) 2017/684 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 715/2009 (SL L, 2024/1789, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj).

2. Zabrana na temelju članka 3. stavka 1. ove Uredbe primjenjuje se od 30. rujna 2027. ako se tijelima koja izdaju odobrenje može dokazati da se relevantni uvoz obavlja na temelju dugoročnog ugovora o opskrbi koji je sklopljen prije 17. lipnja 2025. i nije naknadno izmijenjen, osim ako je izmjena obuhvaćena stavkom 5. ovog članka.

Ako Komisija utvrdi rizik da država članica možda neće ostvariti cilj punjenja za 2027. za podzemno skladištenje u skladu s člankom 6.a Uredbe (EU) 2017/1938, uzimajući u obzir okolnosti u kojima postoji rizik od nepostizanja cilja, ona taj rizik potvrđuje provedbenom odlukom najkasnije 15. rujna 2027.

Ako Komisija donese provedbenu odluku na temelju drugog podstavka ovog stavka, zabrana za postojeće ugovore na temelju članka 3. stavka 1. ove Uredbe primjenjuje se u toj državi članici tek od 1. studenoga 2027. ako se tijelima koja izdaju odobrenje može dokazati da se relevantni uvoz obavlja na temelju dugoročnog ugovora o opskrbi iz prvog podstavka ovog stavka. Komisija o svojoj provedbenoj odluci bez odgode obavješćuje Europski parlament, Vijeće i Koordinacijsku skupinu za plin osnovanu člankom 4. Uredbe (EU) 2017/1938.

3. Zabrana iz članka 3. stavka 2. primjenjuje se od 1. siječnja 2027. ako se tijelima koja izdaju odobrenje može dokazati da se relevantni uvoz obavlja na temelju dugoročnog ugovora o opskrbi koji je sklopljen prije 17. lipnja 2025. i nije naknadno izmijenjen, osim ako je izmjena obuhvaćena stavkom 5. ovog članka.

4. Zabrana na temelju članka 3. primjenjuje se od 30. rujna 2027. ili, ako je Komisija donijela provedbenu odluku u skladu sa stavkom 2. ovog članka, od 1. studenoga 2027., ako se tijelima koja izdaju odobrenje može dokazati:

(a) da se relevantni uvoz obavlja na temelju kratkoročnog ugovora o opskrbi s isporukom u zemlju bez izlaza na more koji je potreban kako bi se ispunio dugoročni ugovor o opskrbi iz točke (b); i

(b) da postoji dugoročni ugovor o opskrbi s isporukom u zemlju bez izlaza na more za uvoz plina iz plinovoda:

i. koji je sklopljen prije 17. lipnja 2025. i nije naknadno izmijenjen, osim ako je izmjena obuhvaćena stavkom 5. ovog članka;

ii. koji se odnosi na opskrbu plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se iz nje izravno ili neizravno izvozi; i

iii. za koji se isporuka u izvornu točku isporuke na granici između Unije i treće zemlje više ne može obaviti.

5. Privremena izuzeća predviđena u stavcima 1., 2., 3. i 4. primjenjuju se i na postojeće ugovore o opskrbi u koje su unesene sljedeće izmjene:

(a) smanjenje ugovorenih količina;

(b) snižavanje cijena i naknada;

(c) izmjena klauzula o povjerljivosti;

(d) izmjena operativnih postupaka, kao što su postupci komunikacije;

(e) promjene adresa ugovornih stranaka;

(f) prijenosi ugovornih obveza između povezanih poduzeća;

(g) promjene zahtijevane sudskim ili arbitražnim postupcima; ili

(h) za zemlje bez izlaza na more, promjene nacionalnih točaka isporuke.

6. Količine uvoza u skladu sa stavcima 1., 2., 3. i 4. ne smiju premašiti ugovorene količine.

POGLAVLJE III.

PRETHODNO ODOBRENJE UVOZA TE DOSTAVLJANJE I RAZMJENA RELEVANTNIH INFORMACIJA

Članak 5.

Prethodno odobrenje uvoza i dostavljanje relevantnih informacija

1. Ako se na temelju članka 4. traži privremeno izuzeće, uvoz podliježe prethodnom odobrenju. Tijelima koja izdaju odobrenje dostavljaju se sve informacije koje su potrebne kako bi se procijenilo jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 4.

2. Informacije iz stavka 1. uključuju barem sljedeće:

(a) datum sklapanja ugovora o opskrbi plinom;

(b) trajanje ugovora o opskrbi plinom;

(c) ugovorene količine, uključujući sva prava na fleksibilnost naviše ili naniže;

(d) identitet stranaka ugovora o opskrbi plinom, uključujući, za stranke registrirane u Uniji, registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta (EORI);

(e) za uvoz UPP-a, mjesto ukapljivanja i luku prvog utovara;

(f) u slučaju mješavina, dokumentaciju kojom se dokazuju količine prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije i količine prirodnog plina koji potječe iz drugih zemalja podrijetla sadržane u mješavini te informacije kojima se utvrđuje postupak miješanja;

(g) točke isporuke, uključujući mogućnosti fleksibilnosti u pogledu točaka isporuke; i

(h) svaku izmjenu ugovora o opskrbi plinom, uz navođenje sadržaja i datuma izmjene, uz iznimku izmjena koje se odnose isključivo na cijenu plina.

Ako je zatraženo privremeno izuzeće na temelju članka 4., a cijena prirodnog plina izmijenjena je 17. lipnja 2025. ili kasnije, informacije iz stavka 1. ovog članka sadržavaju informacije o izmjeni cijene.

Informacije iz stavka 1. dostavljaju se tijelu koje izdaje odobrenje najkasnije mjesec dana prije ulaska prirodnog plina na carinsko područje Unije. Isti se rok primjenjuje na mješavine koje sadržavaju prirodni plin koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije.

3. Uvoz prirodnog plina čija zemlja proizvodnje nije Ruska Federacija podliježe prethodnom odobrenju, osim ako je taj uvoz obuhvaćen stavkom 4. Tijelima koja izdaju odobrenje u državi članici u kojoj će se prirodni plin pustiti u slobodni promet dostavljaju se sve informacije koje su potrebne za utvrđivanje zemlje proizvodnje tog prirodnog plina najkasnije pet radnih dana prije njegova ulaska na carinsko područje Unije.

4. Izuzeće od prethodnog odobrenja utvrđenog u stavku 3. primjenjuje se ako se prirodni plin uvozi iz zemlje koja proizvodi prirodni plin i koja je 2024. u Uniju izvezla više od 5 milijardi kubičnih metara prirodnog plina i:

(a) zabranila uvoz prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije ili primjenjuje druge mjere ograničavanja u pogledu takvog plina; ili

(b) nema uspostavljenu plinsku infrastrukturu koja joj omogućuje uvoz UPP-a ili plina iz plinovoda.

Najkasnije pet radnih dana nakon dana stupanja na snagu ove Uredbe Komisija provedbenom odlukom sastavlja popis zemalja koje ispunjavaju uvjete utvrđene u prvom podstavku.

Komisija prati jesu li uvjeti utvrđeni u prvom podstavku ovog stavka i dalje ispunjeni te u skladu s tim i bez nepotrebne odgode ažurira popis na temelju informacija koje su dostavila tijela koja izdaju odobrenje ili, ako je to primjenjivo, carinska tijela te tijela Unije na temelju članka 7. stavka 2.

Komisija može provedbenom odlukom opozvati izuzeće od prethodnog odobrenja utvrđenog u prvom podstavku ovog stavka ako tijela koja izdaju odobrenje ili, ako je to primjenjivo, carinska tijela utvrde jedan ili više slučajeva u kojima izvoznici iz zemlje kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka izbjegavaju zabrane iz članka 3. ili ako Komisija ima razloga pretpostaviti da tijela zemalja izvoznica ne interveniraju na odgovarajući način protiv praksi izbjegavanja.

5. Tijela koja izdaju odobrenje, carinska tijela i druga tijela uključena u praćenje iz članaka 6. i 7. mogu, ako smatraju da su informacije dostavljene u okviru postupka prethodnog odobrenja nedostatne za procjenu treba li izdati odobrenje, zatražiti detaljnije informacije. Mogu se osloniti i na informacije iz drugih izvora. Tijela koja izdaju odobrenje mogu posebno zahtijevati dostavljanje teksta određenih odredaba ugovora o opskrbi plinom u cijelosti ili cijelog teksta ugovora o opskrbi plinom, osim informacija o cijeni, osobito ako su neke ugovorne odredbe međusobno povezane ili ako je potpuno poznavanje formulacije ugovornih odredaba ključno za procjenu.

Ako dostavljene informacije nisu konačne, carinska tijela odbijaju puštanje relevantne robe u slobodni promet.

Komisija u bliskoj suradnji s tijelima koja izdaju odobrenje i, ako je to primjenjivo, carinskim tijelima objavljuje smjernice o dodatnim pojedinostima u vezi s postupkom prethodnog odobrenja i odgovarajućim vrstama dokumenata i dokaza koje treba podnijeti.

6. Tijela koja izdaju odobrenje i carinska tijela provjeravaju dokaze dostavljene radi utvrđivanja zemlje proizvodnje i, prema potrebi, zahtijevaju dostavljanje dodatnih informacija koje mogu uključivati, ali nisu ograničene na unaprijed dostupnu dokumentaciju o isporuci, kao što su javno dostupno satelitsko praćenje tereta koji sadrži UPP ili informacije Europske agencije za pomorsku sigurnost o praćenju.

7. Pretpostavlja se da je prirodni plin koji se uvozi u Uniju preko granica ili putem međudržavnih spojnih plinovoda ili interkonekcijskih točaka između Unije i Ruske Federacije ili Bjelarusa ili putem plinovoda koji povezuju Rusku Federaciju s Unijom i prolaze kroz treće zemlje i nemaju ulaznih točaka između Ruske Federacije i Unije izravno ili neizravno izvezen iz Ruske Federacije .

8. Pretpostavlja se da je prirodni plin koji se uvozi u Uniju putem interkonekcijske točke Strandzha 1 izravno ili neizravno izvezen iz Ruske Federacije, osim ako se tijelima koja izdaju odobrenje dostave nedvosmisleni dokazi da zemlja proizvodnje prirodnog plina nije Ruska Federacija najkasnije sedam radnih dana prije ulaska tog plina na carinsko područje Unije.

9. Ako promjene koje se odnose na plinsku infrastrukturu ili obrasce trgovanja dovedu do situacije u kojoj interkonekcijske točke koje nisu Strandzha 1 povezuju Uniju sa sustavima plinovoda kojima se transportiraju znatne količine prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, stavak 8. primjenjuje se mutatis mutandis na prirodni plin koji se uvozi putem tih interkonekcijskih točaka. Komisija utvrđuje relevantne interkonekcijske točke provedbenom odlukom Komisije.

10. Ako se prirodni plin transportira kroz Uniju iz treće zemlje u treću zemlju u okviru postupka provoza u skladu s Carinskim zakonikom Unije, među ostalim u svrhu skladištenja u skladu s pravilima carinskog skladištenja, tijela koja izdaju odobrenje i, ako je to primjenjivo, carinska tijela najkasnije pet radnih dana prije planiranog provoza obavješćuju se o:

(a) zemlji proizvodnje prirodnog plina koji se transportira u okviru postupka provoza, osim ako takve informacije nisu dostupne;

(b) planiranim ili stvarnim rasporedima nominacije u kojima se navode količina, vrijeme te ulazne i izlazne točke plina u provozu, uz raščlambu po danu ako je primjenjivo;

(c) količinama i točkama isporuke navedenima u ugovorima o opskrbi plinom; i

(d) ugovoru između prodavatelja ili kupca ili bilo kojeg posredničkog subjekta i relevantnih operatora transportnog sustava u Uniji, ako je primjenjivo.

Tijela koja izdaju odobrenje bez odgode provjeravaju dosljednost podataka i, ako je to primjenjivo, razmjenjuju primljene informacije s carinskim tijelima.

11. Ako operatori skladište prirodni plin, koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, u privremenom skladištu ili u okviru postupka provoza ili postupka carinskog skladištenja na temelju Carinskog zakonika Unije na području Unije, države članice uspostavljaju odgovarajuće mehanizme praćenja i provedbe kako bi osigurale da upotreba skladišta Unije od strane trećih zemalja ne predstavlja rizik za nacionalnu ili regionalnu sigurnost opskrbe ili za ispunjavanje obveza skladištenja iz članaka od 6.a do 6.d Uredbe (EU) 2017/1938 te Komisiji dostavljaju relevantne informacije.

Članak 6.

Djelotvorno praćenje i izvješćivanje

1. Carinska tijela i, prema potrebi, nadležna tijela i regulatorna tijela, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) i Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER) osiguravaju djelotvorno praćenje odredaba iz poglavlja II., te, ako je to potrebno, u potpunosti se koriste svojim provedbenim ovlastima i blisko surađuju s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, tijelima iz drugih država članica, tijelima Unije i Komisijom.

2. Pri izvršavanju svojih ovlasti tijela koja izdaju odobrenje i carinska tijela usredotočena su na provedbu na interkonekcijskim točkama, terminalima za UPP ili tranzitnim plinovodima na kojima postoji velik rizik od izbjegavanja mjera, na primjer u slučaju uvoza iz trećih zemalja koje također trguju prirodnim plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije ili koje izvoze prirodni plin iz proizvodnih postrojenja koja su djelomično u vlasništvu poduzeća iz Ruske Federacije. Upotrebom mehanizma suradnje među tijelima na temelju članka 7. tijela prilagođavaju svoje prioritete provedbe ako je to potrebno da bi se riješile moguće prakse izbjegavanja utvrđene tijekom provedbe ove Uredbe. U suradnji s državama članicama Komisija prati ukupne količine prirodnog plina uvezenog preko trećih zemalja kako bi procijenila moguće rizike od izbjegavanja članaka 3. i 4.

Članak 7.

Suradnja i razmjena informacija

1. Tijelo koje izdaje odobrenje carinsko je tijelo, osim ako država članica u tu svrhu imenuje drugo tijelo. Ako država članica kao tijelo koje izdaje odobrenje imenuje tijelo koje nije carinsko tijelo, ta država članica o tome obavješćuje Komisiju.

2. Tijela koja izdaju odobrenje surađuju i razmjenjuju dobivene informacije o uvozu prirodnog plina s regulatornim tijelima, nadležnim tijelima i, ako je primjenjivo, carinskim tijelima, te s OLAF-om, EPPO-om, ACER-om i Komisijom u skladu s njihovim zadaćama, odgovornostima i nadležnostima te u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se osigurala djelotvorna procjena poštuju li se članci 3. i 4. Ona osobito razmjenjuju informacije o mogućim praksama izbjegavanja utvrđenima tijekom provedbe ove Uredbe.

3. Tijela koja izdaju odobrenje i, ako je primjenjivo, carinska tijela Komisiji dostavljaju relevantne informacije koje joj omogućuju da prati jesu li i dalje ispunjeni posebni uvjeti opisani u članku 4. stavcima 1., 2., 3., 4. i 5. Komisija pritom posebno prati iskorištavaju li se te odredbe za izbjegavanje mjera.

4. Uz informacije dostavljene u skladu sa stavkom 3., tijela koja izdaju odobrenje i, ako je to primjenjivo, carinska tijela svaki mjesec obavješćuju regulatorna tijela, nadležna tijela, ACER i Komisiju o ključnim elementima u vezi s uvozom prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, kao što su količine uvezene na temelju dugoročnih ili kratkoročnih ugovora o opskrbi, ulazne točke ili ugovorni partneri. Te informacije obuhvaćaju i ključna kretanja povezana s prirodnim plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije te koji ulazi u Uniju u okviru postupka provoza iz članka 5. stavka 10.

5. Tijela koja izdaju odobrenje i, ako je primjenjivo, carinska tijela iz različitih država članica razmjenjuju, u mjeri u kojoj je to potrebno, dobivene informacije o uvozu prirodnog plina i međusobno surađuju kako bi se osigurala učinkovita provedba ove Uredbe i izbjeglo izbjegavanje. Upotrebljavaju postojeće alate i baze podataka koji omogućuju djelotvornu razmjenu relevantnih informacija između nacionalnih tijela svoje države članice i tijela u drugim državama članicama ili prema potrebi uspostavljaju takve alate.

6. ACER do 1. srpnja 2026. i 1. srpnja 2027. na temelju podataka dobivenih na temelju ove Uredbe i informacija koje posjeduje objavljuje izvješće s pregledom ugovorâ o opskrbi prirodnim plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije te s procjenom učinka diversifikacije na energetska tržišta. Ako je relevantno, izvješće obuhvaća i podatke o prirodnom plinu koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, a koji ulazi u Uniju u okviru postupka provoza iz članka 5. stavka 10.

7. Kako bi se olakšala provedba ove Uredbe, Komisija i ACER, prema potrebi, razmjenjuju relevantne informacije koje posjeduju o ugovorima o uvozu prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije s tijelima koja izdaju odobrenje i, ako je primjenjivo, carinskim tijelima.

8. Ako je to relevantno za ispunjavanje obveza o razmjeni informacija u skladu s ovim člankom, Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 ([13]) primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Članak 8.

Sankcije

1. Države članice predviđaju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za nepoštovanje članaka 3., 4. ili 5.

2. Maksimalna sankcija za pravne osobe iznosi najmanje:

(a) 3,5 % ukupnog godišnjeg prometa poduzeća na svjetskoj razini za prethodnu financijsku godinu;

(b) 40 milijuna EUR; ili

(c) 300 % procijenjenog prometa u okviru transakcija, koji se izračunava na temelju količine prirodnog plina u pitanju i ugovornih cijena „dan unaprijed” na tržištu TTF-a.

Maksimalna sankcija za fizičke osobe iznosi najmanje 2,5 milijuna EUR.

3. Ako pravnim sustavom države članice nije predviđena ovlast nadležnih tijela za samostalno izricanje upravnih novčanih kazni, ovaj se članak može primjenjivati tako da postupak za određivanje novčane kazne pokreće nadležno tijelo, a izriče je nadležni nacionalni sud, pri čemu se osigurava da su ta pravna sredstva učinkovita i imaju jednak učinak kao i upravne novčane kazne koje izriču nadzorna tijela. U svakom slučaju, novčane kazne koje se izriču moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

4. Države članice do 4. veljače 2028. obavješćuju Komisiju o važećim nacionalnim odredbama kojima se osigurava provedba ovog članka i obavješćuju Komisiju bez odgode o svim naknadnim izmjenama koje utječu na te odredbe.

POGLAVLJE IV.

NACIONALNI PLANOVI DIVERSIFIKACIJE

Članak 9.

Nacionalni planovi diversifikacije za prirodni plin

1. Svaka država članica izrađuje plan u kojem opisuje mjere, ključne etape i potencijalne prepreke u vezi s diversifikacijom svoje opskrbe plinom („nacionalni plan diversifikacije za prirodni plin”), kako bi do rokova na temelju članaka 3. i 4. obustavila sav uvoz prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije.

2. Nacionalni planovi diversifikacije za prirodni plin uključuju sve sljedeće elemente:

(a) dostupne informacije o količini uvoza prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije na temelju postojećih ugovora o opskrbi;

([13]) Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL L 82, 22.3.1997., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj).

(b) jasan opis mjera potpore koje su na snazi i mjera potpore koje su planirane na nacionalnoj razini za zamjenu prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, uključujući količine za koje se očekuje da će se postupno ukinuti, ključne etape i vremenski okvir provedbe te, ako su dostupne, predviđene mogućnosti za alternativnu opskrbu i pravce opskrbe. Takve mjere mogu uključivati korištenje platforme AggregateEU uspostavljene na temelju članka 42. Uredbe (EU) 2024/1789, mjere potpore diversifikacijskim nastojanjima energetskih poduzeća, suradnju u regionalnim skupinama kao što je skupina na visokoj razini za energetsku povezanost središnje i jugoistočne Europe, utvrđivanje putem elektrifikacije alternativa uvozu prirodnog plina, energetsku dostatnost, mjere energetske učinkovitosti, poticanje proizvodnje bioplina, biometana i čistog vodika, uvođenje energije iz obnovljivih izvora, dobrovoljne mjere za smanjenje potražnje ili mogućnosti da druge države članice olakšaju diversifikaciju opskrbe;

(c) utvrđivanje svih potencijalnih tehničkih, ugovornih ili regulatornih prepreka zamjeni prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije te utvrđivanje mogućnosti za prevladavanje tih prepreka.

3. Države članice do 1. ožujka 2026. podnose Komisiji svoje nacionalne planove diversifikacije za prirodni plin služeći se predloškom utvrđenim u Prilogu I.

4. Komisija, prema potrebi, olakšava pripremu i provedbu nacionalnih planova diversifikacije za prirodni plin, među ostalim stavljanjem na raspolaganje najboljih praksi i tehničke pomoći. Tijekom prijelaznog razdoblja za postojeće ugovore o opskrbi na temelju članka 4. ove Uredbe Komisija koordinira s državama članicama njihove napore za diversifikaciju kako bi se utvrdili alternativni izvori opskrbe. Novom opskrbom mogli bi se nadoknaditi i izgubljeni prihodi korištenjem postojeće infrastrukture koja se prethodno koristila za provoz prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se iz izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije. Države članice redovito izvješćuju Koordinacijsku skupinu za plin o napretku ostvarenom u pripremi, donošenju i provedbi svojih nacionalnih planova diversifikacije za prirodni plin. Na temelju nacionalnih planova diversifikacije za prirodni plin Komisija procjenjuje provedbu postupnog ukidanja prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije i o svojoj procjeni izvješćuje Koordinacijsku skupinu za plin, kako je utvrđeno u članku 17. Uredbe (EU) 2017/1938.

Članak 10.

Nacionalni planovi diversifikacije za naftu (sirova nafta i naftni derivati)

1. Država članica primateljica uvoza nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije izrađuje plan u kojem opisuje mjere, ključne etape i potencijalne prepreke diversifikaciji svoje opskrbe naftom („nacionalni plan diversifikacije za naftu”) kako bi do kraja 2027. obustavila sav uvoz nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili je izravno ili neizravno izvezena iz Ruske Federacije.

2. Nacionalni planovi diversifikacije za naftu uključuju sve sljedeće elemente:

(a) dostupne informacije o količini uvoza nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije na temelju postojećih ugovora o opskrbi;

(b) mjere koje su planirane na nacionalnoj razini za zamjenu nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, uključujući količine za koje se očekuje da će se postupno ukinuti, ključne etape i vremenski okvir provedbe te mogućnosti za alternativnu opskrbu, pravce opskrbe i izvore energije, kao i mogućnosti da druge države članice olakšaju diversifikaciju opskrbe;

(c) mjere na snazi i planirane mjere na nacionalnoj razini za osiguravanje transparentnosti i sljedivosti nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, u mjeri u kojoj je to moguće, uključujući mjere za provjeru mogućih uvezenih pošiljki s promijenjenim deklaracijama;

(d) moguće zabrane na nacionalnoj razini u pogledu uvoza nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije;

(e) potencijalne tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke zamjeni nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije te mogućnosti za prevladavanje tih prepreka.

3. Države članice do 1. ožujka 2026. Komisiji podnose svoje nacionalne planove diversifikacije za naftu služeći se predloškom utvrđenim u Prilogu II. Komisija objavljuje verziju planova koja nije povjerljiva i koju je primila od država članica najkasnije mjesec dana nakon podnošenja planova.

4. Komisija, prema potrebi, olakšava pripremu i provedbu nacionalnih planova diversifikacije za naftu, među ostalim stavljanjem na raspolaganje najboljih praksi i tehničke pomoći. Komisija potpomaže suradnju država članica pri provedbi njihovih nacionalnih planova diversifikacije za naftu. Komisija procjenjuje učinak mogućeg ubrzanog prekida uvoza nafte na države članice koje su najpogođenije postupnim potpunim ukidanjem opskrbe ruskom naftom. Aktivno surađuje s izravno pogođenim državama članicama i drugim relevantnim državama članicama na rješenjima kojima bi se mogući rizici utvrđeni u procjeni sveli na najmanju moguću mjeru. Države članice redovito izvješćuju Koordinacijsku skupinu za naftu osnovanu na temelju članka 17. Direktive Vijeća 2009/119/EZ ([14]) o napretku ostvarenom u pripremi, donošenju i provedbi svojih nacionalnih planova diversifikacije za naftu.

5. Ako se u nacionalnom planu diversifikacije za naftu utvrdi rizik da se postupno ukidanje nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije možda neće postići do kraja 2027., Komisija, nakon procjene relevantnog nacionalnog plana diversifikacije i u roku od tri mjeseca od njegova podnošenja, izdaje preporuku dotičnoj državi članici o tome kako pravodobno ostvariti postupno ukidanje i objavljuje tu preporuku. Nakon te preporuke predmetna država članica ažurira svoj nacionalni plan diversifikacije za naftu u roku od tri mjeseca, uzimajući u obzir preporuku Komisije.

POGLAVLJE V.

PRAĆENJE SIGURNOSTI OPSKRBE PLINOM

Članak 11.

Izmjene Uredbe (EU) 2017/1938

Uredba (EU) 2017/1938 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. dodaju se sljedeće točke:

„33. ‚odredba o primanju ili plaćanju' znači ugovorna odredba kojom se kupca obvezuje da prihvati isporuku ili plati određenu minimalnu količinu plina u određenom razdoblju, bez obzira na to je li plin stvarno primljen;

34. ‚odredba o isporuci ili plaćanju' znači ugovorna odredba kojom se prodavatelja obvezuje na plaćanje ugovorne novčane kazne u slučaju neisporuke plina.";

2. članak 14. stavak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u prvom podstavku dodaje se sljedeća točka:

„(c) Komisiji i dotičnim nadležnim tijelima sljedeće informacije koje se odnose na ugovore o opskrbi plinom za plin koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije:

i. informacije iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) 2026/261 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

ii. informacije o količinama koje treba isporučiti i primiti, uključujući moguće fleksibilne mogućnosti u okviru odredaba o primanju ili plaćanju ili odredaba o isporuci ili plaćanju;

iii. raspored isporuka (UPP) ili nominacijâ (plin iz plinovoda);

iv. moguće ugovorne fleksibilnosti koje se odnose na godišnje ugovorene količine, uključujući nadoknađene količine;

([14]) Direktiva Vijeća 2009/119/EZ od 14. rujna 2009. o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata (SL L 265, 9.10.2009., str. 9., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

v. uvjete koji vrijede za suspenziju ili prestanak isporuke plina, uključujući odredbe o višoj sili;

vi. informacije o tome koje je pravo mjerodavno za ugovor i koji je mehanizam arbitraže odabran;

vii. ključne elemente ostalih trgovačkih sporazuma koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni.

(*) Uredba (EU) 2026/261 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. siječnja 2026. o postupnom ukidanju uvoza ruskog prirodnog plina i pripremi postupnog ukidanja uvoza ruske nafte, poboljšanju praćenja potencijalne energetske ovisnosti i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1938 (SL L, 2026/261, 2.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj).";

(b) dodaju se sljedeći podstavci:

„Informacije iz točke (c) prvog podstavka pružaju se najkasnije 4. ožujka 2026. i za svaki ugovor u raščlanjenom obliku, uključujući cijele relevantne dijelove teksta, isključujući informacije o cijenama, osobito ako je potpuno poznavanje formulacije ugovornih odredaba ključno za procjenu sigurnosti opskrbe plinom ili ako su određene ugovorne odredbe međusobno povezane.

Pružatelji usluga terminala za UPP Komisiji dostavljaju informacije o uslugama koje su rezervirali kupci iz Ruske Federacije ili kupci pod kontrolom poduzeća iz Ruske Federacije, uključujući ugovorene usluge, relevantne količine i trajanje ugovora.";

3. u članku 17. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija kontinuirano prati izloženost energetskog sustava Unije opskrbi, među ostalim putem trećih zemalja, plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, osobito na temelju informacija priopćenih Komisiji i nadležnim tijelima u skladu s člankom 14. stavkom 6. točkom (c).

Komisija procjenjuje provedbu postupnog ukidanja plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije na temelju Uredbe (EU) 2026/261 na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije na temelju nacionalnih planova diversifikacije za plin iz članka 9. te uredbe i o svojoj procjeni izvješćuje Koordinacijsku skupinu za plin.

Na temelju procjene iz trećeg stavka Komisija objavljuje godišnje izvješće u kojem se iznosi sveobuhvatan pregled napretka koji su države članice ostvarile u provedbi svojih nacionalnih planova diversifikacije za plin.

Prema potrebi, Komisija može u roku od tri mjeseca od dostavljanja nacionalnog plana diversifikacije za plin izdati preporuku u kojoj se utvrđuju moguća djelovanja i mjere kako bi se osigurala sigurna diversifikacija opskrbe plinom i pravodobno postupno ukidanje plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije.

Nakon te preporuke dotična država članica ažurira svoj nacionalni plan diversifikacije za plin u roku od tri mjeseca, uzimajući u obzir preporuku Komisije.".

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Čuvanje poslovne tajne

1. Sve povjerljive informacije primljene, razmijenjene ili proslijeđene u skladu s ovom Uredbom podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne utvrđene u ovom članku.

2. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve osobe koje rade ili su radile za tijela uključena u provedbu ove Uredbe i na svaku fizičku ili pravnu osobu kojoj su relevantna tijela delegirala svoje ovlasti, uključujući revizore i stručnjake koje su ta tijela angažirala.

3. Informacije obuhvaćene poslovnom tajnom ne smiju se otkrivati, osim na temelju odredaba utvrđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

4. Sve informacije razmijenjene među relevantnim tijelima ili državama članicama u skladu s ovom Uredbom koje se odnose na uvjete poslovanja ili operativne uvjete ili druga ekonomska ili osobna pitanja smatraju se povjerljivima i podliježu zahtjevima u pogledu poslovne tajne, osim ako relevantno tijelo u trenutku komunikacije izjavi da se takve informacije mogu otkriti, ako je otkrivanje obvezno na temelju odredaba utvrđenih u pravu Unije ili nacionalnom pravu ili ako je otkrivanje potrebno zbog pravnog postupka.

Članak 13.

Praćenje

1. Komisija kontinuirano prati razvoj energetskog tržišta Unije, posebno u pogledu potencijalne ovisnosti o opskrbi plinom ili drugih rizika za sigurnost opskrbe energijom u vezi s uvozom energije iz Ruske Federacije. Komisija do 4. veljače 2028. podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o provedbi ove Uredbe.

To izvješće uključuje procjenu djelotvornosti postupka prethodnog odobrenja predviđenog u članku 5. Ono također uključuje informacije o mogućim pitanjima sigurnosti opskrbe povezanima s plinom koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, a nalazi se u skladištima Unije. Uz to, izvješće uključuje i evaluaciju djelotvornosti razmjene informacija i suradnje među relevantnim tijelima u skladu s člankom 6. i člankom 7. stavcima 2. i 5. te se u njemu, prema potrebi, navode preporuke za poboljšanje takve razmjene informacija i suradnje.

2. U slučaju iznenadnog i znatnog razvoja događaja koji ozbiljno ugrožava sigurnost opskrbe energijom jedne ili više država članica, i nakon proglašenja izvanrednog stanja u skladu s člankom 11. ili 12. Uredbe (EU) 2017/1938, Komisija može odlukom u cijelosti ili djelomično privremeno suspendirati primjenu poglavlja II. ove Uredbe u jednoj ili više država članica. U takvom slučaju Komisija također može odlukom suspendirati zahtjev za prethodno odobrenje na temelju članka 5. stavka 2. ove Uredbe. Odluka Komisije sadržava određene uvjete, posebno kako bi se osiguralo da svaka suspenzija bude strogo ograničena na uklanjanje prijetnje. Suspenzija je ograničena na razdoblje koje je nužno kako bi se premostio vremenski razmak do osiguravanja dostatne opskrbe iz zemalja koje nisu Ruska Federacija kako bi se zadovoljila potražnja Unije. Ne dodjeljuje se od jednom na razdoblje dulje od četiri tjedna te se obnavlja samo ako se i dalje primjenjuju uvjeti za izvanredno stanje na temelju članka 11. Uredbe (EU) 2017/1938. U okviru privremene suspenzije na temelju ovog stavka dopušteni su samo kratkoročni ugovori o opskrbi. Komisija obavješćuje države članice i Koordinacijsku skupinu za plin o svakoj takvoj suspenziji te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem obrazlaže suspenziju i svako njezino produljenje. Komisija predstavlja izvješće Europskom parlamentu ako je se pozove da ga predstavi.

Članak 14.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 3. primjenjuje se od 18. ožujka 2026., osim ako je drukčije navedeno u članku 4.

Članak 5. primjenjuje se od 18. veljače 2026.

Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje primjena zabrane povezane s UPP-om utvrđene u Uredbi (EU) br. 833/2014 koja se primjenjuje i poštuje neovisno o odredbama ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. siječnja 2026.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednica*
R. METSOLA	M. RAOUNA

PRILOG I.

Predložak za nacionalne planove diversifikacije za prirodni plin

Ovaj je predložak namijenjen nacionalnim tijelima koja izrađuju nacionalni plan diversifikacije kako je predviđeno u članku 9. Obuhvaća sljedeće:

Opće informacije

Ime tijela odgovornog za izradu plana	
Opis sustava za plin. Treba uključivati opis: i. potražnje za plinom; ii. kombinacije izvora opskrbe s posebnom pažnjom na ovisnosti o ruskoj opskrbi.	

Glavne informacije o uvozu prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije u državu članicu

Upućivanje na pojedinačne ugovore kako su ih uvoznici priopćili nadležnim tijelima i Komisiji	
Ako je primjenjivo, usluge terminala za UPP koje su rezervirala poduzeća ili povezana poduzeća iz Ruske Federacije	
Ukupne ugovorene količine prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije radi isporuke u državu članicu Ugovorna fleksibilnost i točka isporuke (interkonekcijska točka, točka uvoza, terminal za UPP itd.)	

Opis mjera za zamjenu prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije

Opis uključuje sljedeće elemente:

Mogućnosti diversifikacije: i. alternativna opskrba; ii. alternativni pravci opskrbe; iii. agregiranje potražnje	
Opis mjere i njezinih ciljeva, uključujući količine za koje se očekuje da će se postupno ukinuti i međukorake u slučaju višestupanjske mjere	
Vremenski okvir provedbe	
Učinak mjera na energetski sustav, među ostalim na obrasce protoka, infrastrukturne kapacitete, tarife itd.	
Učinak na susjedne države članice	

Tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke zamjeni prirodnog plina koji potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije

Tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke	
Mogućnosti za prevladavanje prepreka i vremenski okvir	
Kategorija	Zamjena količina koje se postupno ukidaju ([1])
Informacije koje su potrebne	Opis mjera na snazi i planiranih mjera na nacionalnoj razini kako bi se zamijenile preostale količine prirodnog plina podrijetlom iz Ruske Federacije ili izravno ili neizravno izvezene iz Ruske Federacije: i. količine za koje se očekuje da će se postupno ukinuti svakom od tih mjera, ii. vremenski okvir provedbe (početak – kraj), iii. mogućnosti za alternativnu opskrbu i pravce opskrbe
Plin iz plinovoda	
UPP	

([1]) Takve mjere mogu uključivati korištenje platforme AggregateEU na temelju članka 42. Uredbe (EU) 2024/1789, mjere potpore diversifikacijskim nastojanjima energetskih poduzeća, suradnju u regionalnim skupinama kao što je skupina na visokoj razini za energetsku povezanost središnje i jugoistočne Europe (CESEC), utvrđivanje putem elektrifikacije alternativa uvozu prirodnog plina, mjere energetske učinkovitosti, poticanje proizvodnje bioplina, biometana i čistog vodika, uvođenje energije iz obnovljivih izvora ili dobrovoljne mjere za smanjenje potražnje.

PRILOG II.

Predložak za nacionalne planove diversifikacije za naftu

Ovaj je predložak namijenjen nacionalnim tijelima koja izrađuju detaljni nacionalni plan diversifikacije kako je predviđeno u članku 10. Obuhvaća sljedeće:

Opće informacije

Ime tijela odgovornog za izradu plana	
Opis sustava za naftu. Treba uključivati opis: i. potražnje za naftom; ii. kombinacije izvora opskrbe s posebnom pažnjom na ovisnosti o ruskoj opskrbi.	

Glavne informacije o uvozu nafte (sirova nafta i naftni derivati) koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije u državu članicu

Ukupne ugovorene količine nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije radiisporuke u državu članicu Datum isteka ugovornih obveza	
Informacije o identitetu dionika (prodavatelj, uvoznik i kupac)	

Opis mjera za zamjenu nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije

Opis uključuje sljedeće elemente:

Mogućnosti diversifikacije: i. alternativna opskrba; ii. alternativni pravci opskrbe	
Opis mjere i njezinih ciljeva, uključujući količine za koje se očekuje da će se postupno ukinuti i međukorake u slučaju višestupanjske mjere. Mjere na snazi i planirane mjere na nacionalnoj razini za osiguravanje transparentnosti i sljedivosti nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije, u mjeri u kojoj je to moguće, uključujući mjere za provjeru mogućih uvezenih pošiljki s promijenjenim deklaracijama	
Vremenski okvir provedbe	
Učinak mjera na energetski sustav, među ostalim na obrasce protoka, infrastrukturne kapacitete, tarife itd.	
Učinak na susjedne države članice	

Tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke zamjeni nafte koja potječe iz Ruske Federacije ili se izravno ili neizravno izvozi iz Ruske Federacije

Tehničke, ugovorne ili regulatorne prepreke	
Mogućnosti za prevladavanje prepreke i vremenski okvir	